

Syllabus modulu

7. Krizový management ve zdravotnictví

Lektor: Ing. Miloslav Beneš

Anotace modulu

Krizová připravenost zdravotnictví vyžaduje funkčnost řídicích a výkonných složek při poskytování zdravotní péče i v podmínkách vzniku a dopadu katastrof. Rozšiřuje legislativní rámec základní osnova odpovědnosti manažerů na pozicích středního a vrcholového managementu v problematice medicíny katastrof s vymezením úkolů zdravotnictví při mimořádných událostech a krizových situacích.

Cíl modulu:

Cílem předmětového seznámení s problematikou krizového managementu je získání základní orientace v oblastech přístupu a vlastního řešení zajišťování poskytování zdravotní péče při mimořádných událostech a krizových situacích. Zdravotní péče jako jedna z oblastí funkčnosti společnosti, státu, komunity a jednotlivce má nastaveny standardní procesní postupy pro jejich naplňování. Zajišťuje tak ve vazbách zákonodárných, řídicích a procesních atributy Listiny základních práv a svobod, kdy každý má právo na ochranu zdraví. Tato garance podmiňující ústavní pořádek České republiky je z hlediska institucionálního a funkcionálního v obecném povědomí vázána ke zdravotnictví zajišťujícího zdravotní péči v běžné praxi poskytovatelů zdravotních služeb. Jednotlivé vazby této péče jsou ověřovány každodenní činností zdravotníků v nastaveném systému přednemocniční a následné nemocniční péče.

Definované a rutinní postupy však mohou být vystaveny okamžité potřebě neodkladné urgentní přednemocniční péče s návazností na okamžitou urgentní nemocniční péči velkému

počtu osob. V důsledku působení mimořádných událostí a krizových situací tak nastává potřeba poskytnout zdravotní péči v krátkém časovém období s mobilizací vlastních a případně smluvních sil a prostředků. Problematika mimořádných událostí a krizových situací byla komplexně definována v roce 2000 vydáním tzv. krizových zákonů, kdy prioritním je zákon č. 240/2000 Sb., ve vztahu k orgánům krizového řízení, zákon č. 239/2000 Sb., o složkách integrovaného záchranného systému a zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Zde se oproti předchozím přístupům k ochraně obyvatelstva vymezují jednotlivé oblasti v komplexu možného působení sil a jevů ve vztahu k naturogenním a antropogenním příčinám.

Vycházejíc z tohoto komplexního pojetí se ve zdravotnictví stěžejním legislativním dokumentem pro oblast krizové připravenosti stává Koncepce krizové připravenosti zdravotnictví formulovaná usnesením Bezpečnostní rady státu č. 9/2007 promítnutá do legislativy v zákonech č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě a č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování.

Legislativní povinnosti zdravotnictví, rostoucí tlak na řešení situací ohrožujících život, zdraví, majetek nebo životní prostředí vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy nebo haváriemi podmiňují potřebu přípravy a odezvy při jejich řešení i v oblasti poskytování zdraví a to jak samostatně tak v součinnostních vazbách s ostatními subjekty. K tomu je v současné době definována celá řada postupů vyžadujících jejich znalosti, podmiňující souvislosti v činnostech vyúsťující v rozpracování v interních normativních aktech jednotlivých aktérů podílejících se na záchranných a likvidačních pracích, včetně jejich pravidelného prověřování.

Literatura:

1. ANTUŠÁK E. a KOPECKÝ Z.: Úvod do teorie krizového managementu I. Praha: VŠE Praha, 2002. ISBN 80-245-0340-9.
2. HLAVÁČKOVÁ, D., ŠTOREK J., FIŠER V.: Krizová připravenost zdravotnictví. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2007. ISBN 978-80-7013-452-8.
3. MV - GŘ HZS ČR: Katalog typových činností složek IZS Praha 2022. Dostupné na www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx
4. MV - GŘ HZS ČR: Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030, projednaná Bezpečnostní radou státu, přijatá usnesením č. 560 ze dne 21.6. 2021
5. MZ ČR : Koncepce krizové připravenosti zdravotnictví České republiky, projednaná Bezpečnostní radou státu, přijatá usnesením č. 9 ze dne 3.4. 2007
6. MZ ČR: Věstník Ministerstva zdravotnictví České republiky, částka 8/2007, Metodika zapojení zdravotnických zařízení do cvičení složek integrovaného záchranného systému (IZS) a orgánů krizového řízení (OKŘ)
7. NEKLAPILOVÁ V. a PLEVA L.: Čítanka překladů z odborné literatury. Ostrava: Ostravská universita v Ostravě, Lékařská fakulta, 2014. ISBN 978-80-7464-521-1.
8. SUN-C': Umění války. Praha: Albatros Media a.s., 2018. IBN 978-80-87222-49-2
9. ŠTĚTINA J. a kolektiv: Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách. Praha: Grada Publishing, a.s., 2014. ISBN 978-80-247-4578-7
10. ŠTOREK, J.: Krizový management, krizová připravenost, medicína katastrof. Bratislava. KARTPRINT; 2015

Legislativní zdroje:

- Koncepce MZ ČR 2020 Řešení MU s velkým počtem pacientů s termickým úrazem v České republice
- Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., v platném znění
- Usnesení BRS č. 9/2007 Koncepce krizové připravenosti zdravotnictví
- Věstník MZ ČR č. 3/2016, Centra vysoce specializované traumatologické péče v České republice

- Věstník MZ ČR č. 3/2017, Metodika systému zajištění transfuzních přípravků a krevních derivátů při mimořádných událostech a krizových stavech
- Věstník MZ ČR č. 8/2007, Metodika zapojení zdravotnických zařízení do cvičení složek integrovaného záchranného systému a orgánů krizového řízení
- Věstník MZ ČR č. 9/2020, Metodický pokyn pro zřízení a vedení UP poskytovateli akutní lůžkové péče v ČR
- Věstník MZ ČR č. 9/2020, Metodický pokyn řešení stavů hrozícího nebo náhle vzniklého selhání životních funkcí
- Vyhláška MV ČR č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, v platném znění
- Vyhláška MV ČR č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva
- Vyhláška MZ ČR č. 101/2012 Sb., o podrobnostech obsahu traumatologického plánu poskytovatele jednodenní nebo lůžkové zdravotní péče a postupu při jeho zpracování a projednání
- Vyhláška MZ ČR č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o ZZS
- Vyhláška MZ ČR č. 306/2012 Sb., o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče, v platném znění
- Vyhláška MZ ČR č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, v platném znění
- Vyhláška MZ ČR č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, v platném znění
- Vyhláška MZ ČR č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, v platném znění
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v platném znění
- Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v platném znění
- Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), v platném znění
- Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, v platném znění